



Muuttuva Suomi, turvallisempi Suomi

Sisäministeri Paula Risikko

Valtakunnallinen turvallisuusseminaari 25.–26.1.2017, Turku



SISÄMINISTERIÖ
INRIKESMINISTERIET

Suomen turvallisuus on murroksessa



Tilannekuva on muuttunut



- Turvallisuustilanne on muuttunut olennaisesti eikä tilannekuva ole enää sama kuin hallituksen aloittaessa.
 - **Yhteinen tilannekuva**
 - **Toimivaltuudet ajan tasalle**
 - **Resurssit vastaamaan muuttunutta tilannetta**

1. Sisäisen turvallisuuden strategia ja toimenpideohjelma: Suomesta maailman turvallisin maa



- Ensimmäinen sisäisen turvallisuuden selonteko valmistui keväällä.
- Nyt rakennetaan sisäisen turvallisuuden strategiaa ja toimenpideohjelmaa – valmista on huhtikuussa.
- Konkreettisia toimenpiteitä sisältävä strategia tulee olemaan tiekartta kohti maailman turvallisinta maata.
- Turvallisuus ei synny vain turvallisuusviranomaisten toiminnasta!
- Strategian ja toimenpideohjelman on tarkoitus ohjata koko suomalaisen yhteiskunnan toimintaa turvallisemmaksi.

2. Poliisin resurssit: Olennaisesta ei tingitä



- Lisätään rikostorjunnan vaikuttavuutta
- Parannetaan ennalta estävän toiminnan vaikuttavuutta
- Tuodaan palveluja lähemmäksi ihmisiä

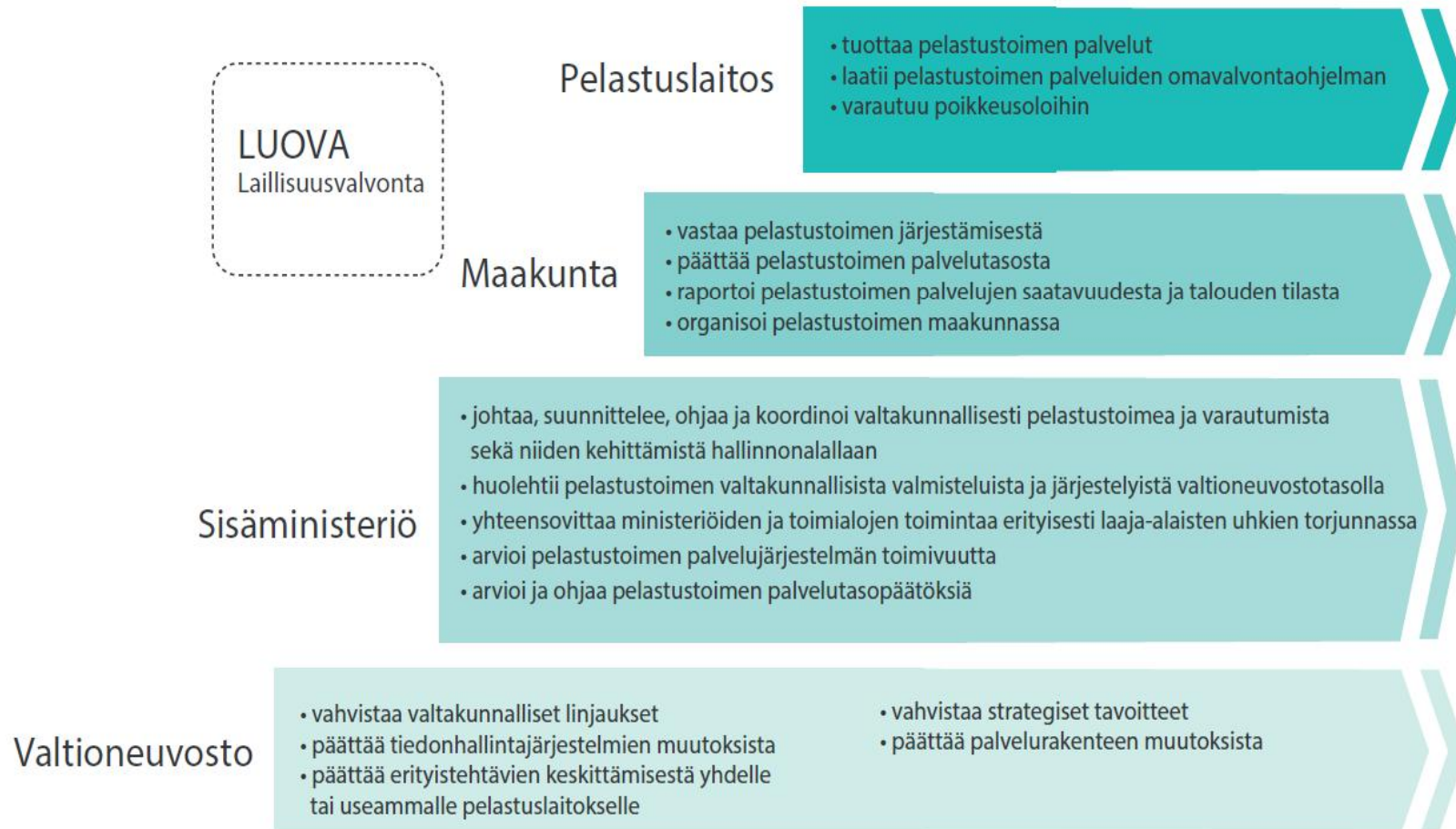
- Turvallisuus on keskiössä. Hälytyspalvelujen saatavuus turvataan.
- Suorituskyvyn turvaaminen ja uhkiin vastaaminen edellyttää poliiseja.
- Painopisteet määritellään aiempaa tarkemmin, työnjako tarkistetaan.
- Taloudelliset resurssit turvataan.
- Täydentävä talousarvioiestys suuntaa resursseja SM:n hallinnonalalle

3. Pelastustoimen uudistus: **Laadukas pelastustoimi koko maassa**

- Osana sote- ja maakuntauudistusta pelastustoimi siirtyy vuoden 2019 alusta uusille maakunnille, 18 maakuntaa järjestävät kukin pelastustoimen omalla alueellaan.
- Pelastuslaitokset voivat edelleen tuottaa ensihoitopalveluja terveydenhuollolle.
- Uudistuksessa luodaan tehokkaampi ja taloudellisempi järjestelmä, jossa pystytään varautumaan myös harvinaisiin suuronnettomuuksiin tai luonnonkatastrofeihin koko maassa.
- Vahvistetaan pelastustoimen valtakunnallisesta ohjausta.
- Taitetaan kustannusten nousu.
- Tavoitteena on se, että kansalaisten ja koko yhteiskunnan turvallisuus säilyy ennallaan tai jopa kehittyä parempaan suuntaan.
- Samalla uudistetaan pelastustoimen sisältöä ja toimintatapoja.
- **Pelastuspalvelu säilyy lähipalveluna.**

Pelastustoimen päätöksenteko ja tehtävät

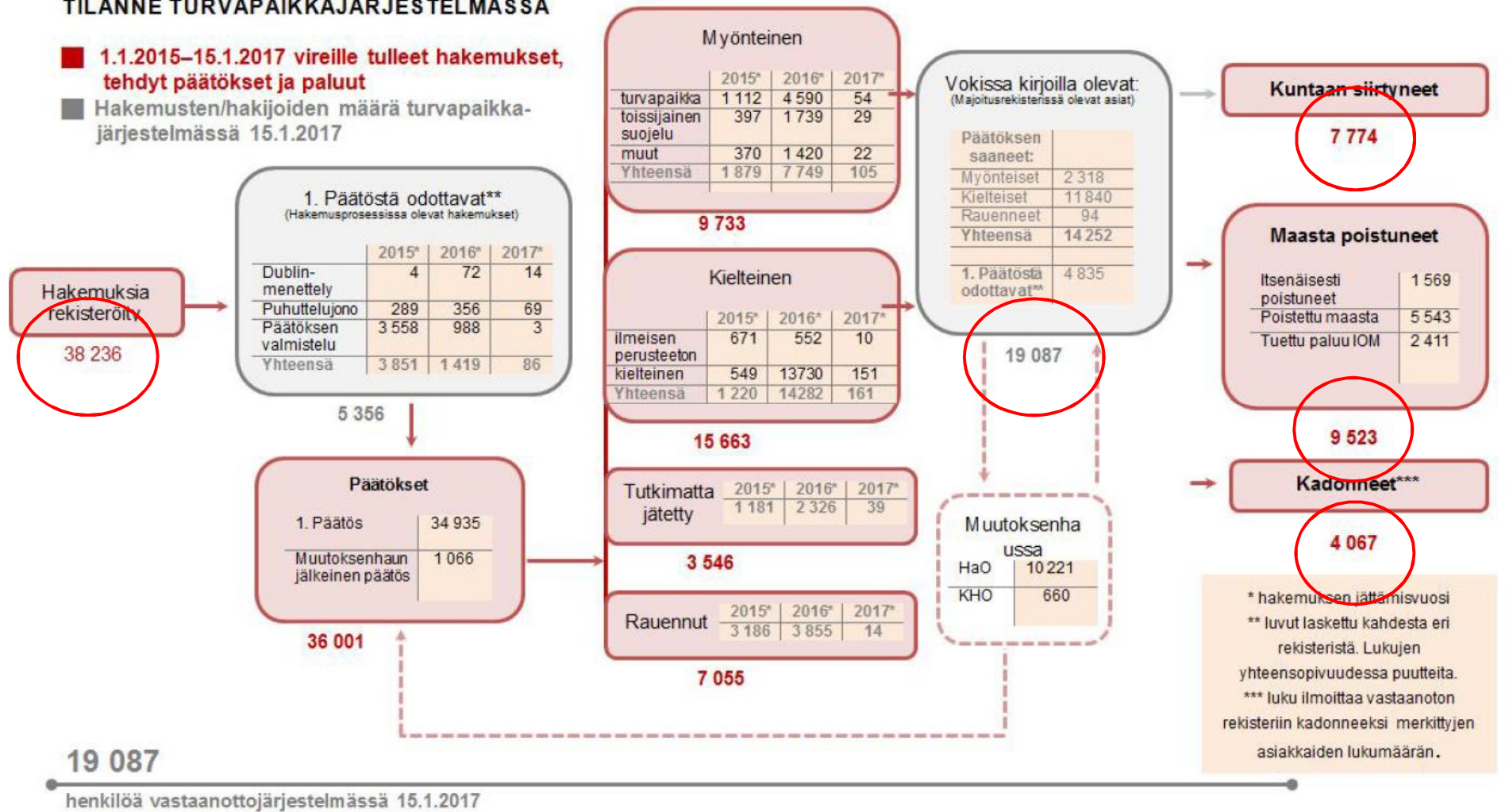
Pelastustoimen valtakunnallinen ohjaus vahvistuu



4. Turvapaikkahakijatilanne 1/3: Tilanne on edelleen akuutti

TILANNE TURVAPAIKKAJÄRJESTELMÄSSÄ

- 1.1.2015–15.1.2017 vireille tulleet hakemukset, tehdyt päätökset ja paluut
- Hakemusten/hakijoiden määrä turvapaikka-järjestelmässä 15.1.2017

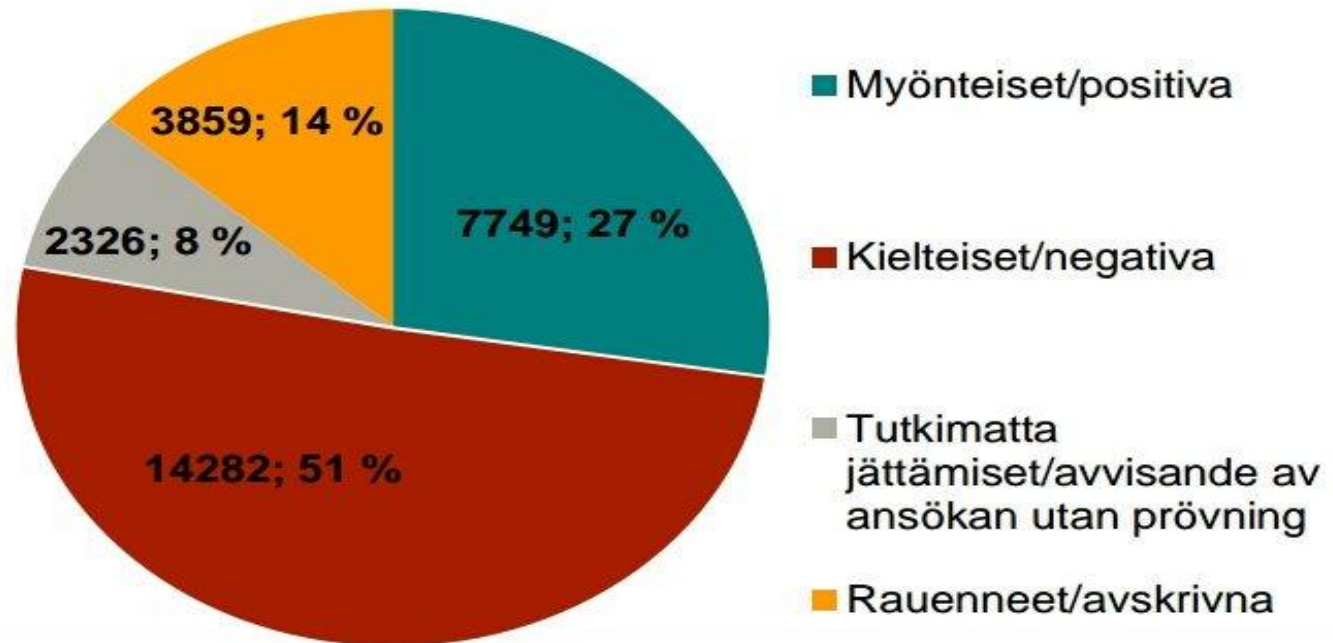


4. Turvapaikkahakijatilanne 2/3:

Myönteistä päätöksiä neljännes

Päätösjakauma 1.1.–31.12.2016 (28 216 päätöstä)

Beslutsfördelning 1.1–31.12.2016 (28 216 beslut i asylärenden)



4. Turvapaikkahakijatilanne 3/3:

Paljon tapahtuu, vaikkei kaikki näy



- Takaisinottokeskustelut Irakin, Afganistanin ja Somalian kanssa.
- Joulukuussa hyväksyttiin toimenpidesuunnitelma laittoman maassaoleskelun ehkäisyyn ja hallintaan
- Toimenpidesuunnitelma vastaanotto-keskusten ja niiden ympäristön turvallisuusuuhkiin vastaamiseksi
 - Erityisen hankalien asiakkaiden huomiointi vastaanottojärjestelmässä
 - Työ- ja opintotoiminnan kehittäminen
 - Varautuminen vakaviin poikkeamatilanteisiin

5. Laittoman maassa oleskelun ehkäisy:

Yhteiskunnan ulkopuolella elämiseen kannustaminen ei ole kenenkään etu

- Maahanmuuton ministerityöryhmä hyväksyi toimenpidesuunnitelman laittoman maassa oleskelun ehkäisemiseksi joulukuussa.
 - Koskee kielteisen turvapaikkapäätöksen saaneiden luvatonta oleskelua Suomessa.
 - Vastuu monella ministeriöllä: SM, STM, TEM, OM, OKM, YM ja UM.
- Varmistetaan viranomaisten yhteinen ja ajantasainen tilannekuva ilmiöstä.
- Palauttamiseen panostetaan: palautussopimusneuvotteluja jatketaan ja vapaaehtoista paluuta tarjotaan entistä ahkerammin.
- Suunnitelmassa huomioidaan myös laittomasti maassa olevien oikeus välttämättömiin sosiaali- ja terveystalveluihin, toimeentuloon ja huolenpitoon.

6. Rajavartiolaitos

Rajaturvallisuudesta huolehditaan



- Arvio: Tilanne Itäisellä Välimerellä pysyy lyhyellä tähtäimellä vakaana.
- Keskisellä Välimerellä laitton maahantulo on jatkunut vilkkaana.
- Liike Pohjoismaihin sisärajojen kautta on pysynyt maltillisena. Liike Ruotsista Suomeen on tällä hetkellä vähäistä.
- Tilanne Suomen itärajalla on säilynyt rauhallisena (myös 7.10. jälkeen, kun Sallan ja Raja-Joosepin poikkeusjärjestely päättyi).
- Pidemmällä aikavälillä tilanteen ennustettavuus on edelleen heikkoa.
- RVL käynyt läpi rajun sopeutusohjelman
- On välttämätöntä tarkastella kehyksiä uudestaan

7. Väkivaltaiset ääriliikkeet ja vihapuhe

Nyt riittää vihapuhe!

- Ääriliikkeiden toimintaan puututaan lainsäädäntötoimilla ja muilla toimilla sekä vahvistamalla viranomaisten resursseja.
200 määräaikaista poliisia voi jatkaa tehtävissään 2017 →
- Poliisi tehostaa nykyisen lainkohdan toimeenpanoa. Yhdistysten lakkauttamiseen liittyvää menettelyä tarkistetaan siitä saatavien kokemusten perusteella.
- Yhteistyössä oikeusministeriön kanssa arvioidaan lakkautettujen väkivaltaisten ääriliikkeiden tunnusten käytön kieltäminen lailla.
- Poliisihallitus päätti joulukuussa nostaa kanteen Pohjoismaisen Vastarintaliikkeen lakkauttamiseksi. Perusteena mm. järjestön väkivaltainen toiminta
- Oikeusministeriö arvioi kokoontumislain mukaisen ilmoitusmenettelyn muuttamista
- Lisää resursseja ääriliikkeiden valvontaan ja vihapuheen kitkemiseen, Näkyvällä poliisitoiminnalla somessa lisätään kansalaisten turvallisuutta.

8. Syrjäytymisen ja radikalisoitumisen ehkäisy

Ennalta ehkäisevällä työllä suuri merkitys

- Ankkuri-toiminta rikoksilla oireilevien nuorten auttamiseksi.
 - Poliisi, sosiaalityöntekijä, psykiatriaan erikoistunut sairaanhoitaja ja nuorisotyöntekijä toimivat yhteistyössä nuorten hyväksi.
 - Moniammatillinen ryhmä selvittää oireilun taustalla vaikuttavat syyt ja ohjaa nuoren oikeiden palveluiden piiriin.
- Tavoitteena on varmistaa, ettei nuori ajaudu pysyvästi rikollisuuden pariin.
- Yhden luukun periaate: tehokas väylä saada nuori palvelujen pariin, vaikka hän ei osaisi itse hakea apua.
- Lisäksi muita hankkeita, esim. väkivaltaisista ekstremistisistä ja ääriliikkeistä irtautumista tukeva RADINET-EXIT-toiminta, radikalisoituneiden perheitä tukeva Helpline, viranomaisten koulutusta jne.

9. Ministeriössä juuri nyt työn alla...

1. Sisäisen turvallisuuden selonteon toimeenpano
2. Sisäisen turvallisuuden strategia ja toimenpideohjelma
3. Sisäisen turvallisuuden määrärahat
(erityisesti poliisi, RVL ja Häätäkeskuslaitos)
4. Pelastustoimen uudistushanke - toiminnan kehittäminen ja rakenteet
(linkki maakunta- ja sote uudistuksiin)
5. Merialueen ympäristöönnettömuuksien operatiivinen johtovastuu
6. Tullin hallinnollisen aseman ja ohjauksen selvittäminen

10. Muita keskeisiä säädöshankkeita



1. Rahapeliyhteisöjen yhdistäminen, uusi Veikkaus Oy 1.1.2017
2. Järjestyksenvalvojat vastaanottokeskuksiin
3. Rahankeräyslain uudistaminen
4. Tiedustelulainsäädäntö
5. Eräiden rikoksiin syyllistyneiden ulkomaalaisten maastapoistamisen nopeuttaminen
6. Kausityöntekijädirektiivin ja yritysten sisällä siirtyviä koskevan direktiivin kansallinen voimaansaattaminen
7. Komission säädösehdotukset yhteisen turvapaikkajärjestelmän uudistamiseksi



Kiitos!